

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:	
Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K -
1 évre 1 K 80 -	3 évre 3 K -
3 évre 3 K 60 -	6 évre 6 K -
1 évre 7 - 20 -	12 évre 12 K -

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.
Egyes szárok kaphatók a dobánytűszedékben.

A farsangoló emberek zársmadása az idén dicséretükre legyen mondva jó eredményel végződött. Ennek a jószámadás plus és minuszáról a berugások, botrányok, és párbajok számléka szokott beszélni. Az ideai farsangi zársmadás képe a következő. Botrány volt is, nem is, legalább a rendőrség nem sokról tud, párbaj csak egy volt, de az sem jöhet számba, berugás ugyan volt elég, de nem annyi, mint tavaly és azelőtt, de nem annyira botrányosak, mint a multak. Tavaly bachanáliák is voltak, az idén erről sem tudunk Tavaly nyakig voltunk a gyermekbálok botrányától, az idén csend volt. Tavaly a kabarék is, speciel a színházé, a legutolsó izléstelenségig malackodtak, az idén fehérestélyek voltak. Tavaly a csizmás fiatalok az ablak beveréssel egy hónapos munkát adott ablakos tótjainknak, az idén egy fiokot sem kellett a kalandárium lapjával beragasztani. Tavaly az ugynevezett tyukverőhecek minden hajnalhasadáskor ismétlődtek, az idén erről is hallgat a krónika.

Szóval az idén mulattunk jól, kedélyesen, eleget is, de tisztoségesen, amint egy emberhez méltó.

Ha az okát keresem ennek az örövedetes változásnak, ennek a jobbik ésszel való gondolkodásnak, hamarjában bajos volna megnevezni. A gazdasági viszonyok, a bel- és külpolitikai állapotok, a puskaporos levegő mindenesre elsősorban voltak befolyással a farsangra. De bármiképpen is van, a dicséretet megérdemlik a farsangolók. Csak azután, ha jobb idők járnak, akkor is rászolgáljanak erre a kritikára. Az lesz az igazi dicséret, mert az a kultúra hajnalhasadásáról, a megtérés kezdetéről, az erkölcsi felfogás diadaláról fog beszélni. (c)

AMERIKA

készségbe van esve, mert retentő sok évenként a válópere. Retentő a száma az upátlan vagy anyátlan gyermekeknek. Irgalmatlan hoszu peres eljárások tolynak a válások gyakorisága és az ebből folyó következmények miatt.

De ugy kell Amerikának. Itt volt előtte a vén Európa

példája: erősen van itt megkötvé a házasság s ha szabadelvű irányzatok vallástalan és okosságatlan kézzel és ésszel lazítottak is rajta, mégis csak erős biz az. Ja de szabadság kellett. Végtelen és féktelen szabadság. Gyönyörű a szabadság, de a házasságon lazítani a szent szabadság nevében annyit jelent, mint egy állatsereglet vad állatait kiszabadítani, kiereszteni ugyan-csak azért, mert hát: éljen a szabadság.

Amerika sir, panaszkodik és elhatározott dolog immár, hogy revizió alá veszik a házassági törvényt és jobban megkötik az ifju párok kezét.

Igy Amerika.

És Magyarország? Minálunk legjobb hangja a zsidószabadkőműves betűnek van. Ez a betű, ez a sajtó pedig szintén jajgat. Jajgat pedig, mert retentően nyög a társadalom a

katholikus házasság örök kötelékében. Pesten már 3 éve külön lapjuk van ezeknek az uraknak, melyben a legpiszkosabb módon támadják a katolikus egyházat, de csakis ezt, mert nem ért tréfát a házasság alatt. És a nagy pesti napilapok is most mind sűrűbben, hol nyiltan, hol burkoltan, de következetesen erről az oldalról bombáznak minket. Dr. Gerő Ernő Házasságjogi Szemléje. Arányi Miksa Házasságjogi cikkei az Az Ujságban és még több ilyen és e fajta milyen szörnyen ellentétben van a legujabb amerikai tapasztalatokkal.

Ésők, kik mindig a haladás, az uttörés bajnokai, miért nem akarják most a mindig haladó és új Amerikát észrevenni?

Ha észrevennék, nem üthetnének rajtunk!

Diabolo.

BERTALAN.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárgya.

... Maholnap már egy éve, hogy itt van.

Eleinte a kis könnyelműségek sokat felemésztettek. Aztán a lakás, a lámpa, enni is kellett, a ruha, sokra, igen sokra ment és elfogyott az a néhány forint.

Már egy negyed év óta kölcsön pénzből él, mikor is volt már utóljára ebédelni? Egy tányér forró leves a mensán, párolgó, melegítő husileves... oh de jól esne neki... szinte csámcsogott a szája...

Neki ment valakinek, egy szép fehérszakálás cilinderes, elegáns öreg ur volt, rá is kiabált:

— Nem tud vigyázni, nézzen az orra elé, részeg disznó, csak úgy dől beöle az alkohol, hallatlan ez a tetszetlen rendőrség... Még majdnem végighuzott rajta az ezüstfogantus fekete ébenfa botjával.

Bertalan összeresztent, alázatosan pardont mondott, mintha tényleg bűnös lett volna és ment tovább,

megint nem nézett semerre és kavgott zúgó fejében a sok gondolat:

— Ma volt legalább századszor ajánlkozni, hol erre, hol arra az állásra, mert mindenre vállalkozott volna és századszor kellett jérezni a könnyed elutasítást.

Már nemcsak vezércikket, tárcát, írni, hanem körnőlni, cimetírni is elment volna.

Eleinte mikor benyitott valahova, hogy alkalmazták, az izgalomtól mindig égett az arca, gyáva volt, mikor elküldték, hogy nem kell, úgy érezte, mintha arcúl csapták volna.

Haza írni meg szégyenlette, nem engedte az álszemérem, hogy megírja, milyen senki itten, mennyire nem kell senkinek. Így aztán el is maradt a protekció.

Később már beletörődött, elfeledte a dicsőséget, elfeledte már a pirulást. Azóta valahányszor elutasították, már nem érzett arcucsapást, már nem olyan érzékeny természetű, csak a szemöldöke rándul össze, meg a lelke lesz mindig

egy fokkal szomorúbb, vagy talán elkecseregett...

... Es holnap, holnap már ismét elseje lesz... mi lesz vele holnap. Neki holnap fizetni kellene. A kölcsönpénzeket. Mert akiktől kérte, azok is röghöz tapadtak, azoknak is kell a pénz. A szobával is tartozik, hideg van, vacog az álla, fűteni kellene és enni, enni, enni kellene, mert korog a gyomra, éhes, hogy követ rágná... ruha... cipő... Istenem mennyi minden kellene neki...

Már nem bír dolgozni? Hiába járta ki az egytetemet, hiába volt jeles éret, hiába volt egy vidék becézett büszkesége, éhen halhat, nem tud kenyérhez jutni, hiába kilincsel annyi hónap óta.

Igy üprengett és észre sem vette, hogy már otthon van a hideg sötét kis vacoknyi szobácskájában, amiért holnap 30 koronát kellene lefizetni a házi asszony husos markába.

Azonmód kabátostól odavetette magát a divánra és olyat érzett, hogy neki most sirni kellene, han-

gosan sirni, mint ahogy kisgyermek korában szokott, amikor valamit nem jól tett és megpirongatta érte az édesanyja. De nem tudott csak a szeme meredt ki, az alkalpca szorult össze, a torika ki, száradt, zihált a mellé, rettenetesen nyomta valami szorongó érzés és lüktetett kalapálva a halántéka.

Zugott a feje, fázott, az oldalát meg nyomta az ócska divány sok kiálló rugója. Felkelt és oda ment az ablakhoz.

Ott lent az utcán fort az élet, cikázta a kocsi, az autók, csöngetett a villamos, csomagok alatt görnyedő emberek lökdösték egymást, a tirakatok izzottak az intenzív fehér fényben...

Szilveszter este van, Ma mennek mulatni az emberek, és ő már épen most egy éve, hogy itt van, letörött szárnyal, nyomorogva.

Hogyha ott volna még most is annál a kis lapnál, ahol ismerték szerették az emberek, akkor most talán épen elindulna hazáról, vi-

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

ÁZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

DÜHÖNG az ebveszettség. — UJABB EBZÁRLAT.

Tizenegy embert vittek fel ebben az esztendőben, tehát egy hónap alatt Székesfehérvárról a budapesti Pasteur-intézetbe. Kiabál, ordít ez a szám, mint tűzveszély a félrevert harang, vigyázatra, életmentésre int az embereket. De Székesfehérváron hasztalan az ordítás, a kiabálás, itt süket fülekre talál az intelem. Nem hallják, vagy nem akarják hallani, itt csak a harapást veszik észre, de afelett is hamar napirendre térnek. Néhány nappal azelőtt 40 napos ebzárlatot rendelt el a hatóság s ennek dacára uton-utófélen szabadon futkároznak a kutyák. Mi az eredmény? Az, hogy tegnapra ismét két kutya megveszett s azok több embert és állatot megmartak.

Gingl Pál maroshegyi lakos kutyáján tegnapelőtt kitért a veszettség és megmarta Borján Józsefné Maroshegyi asszonyt, ennek 2 és fél éves fiát, továbbá gazdájának leányát, Gingl Rózát. Ezekon kívül több macskát és kutyát is megharapott.

Másnap reggel a veszett eb elhullott. Az állatorvos a gypmesteri telepen felboncolta az állat hulláját és hivatalosan is megállapította, hogy veszettségben hullott el.

Boros László Sarló-utca 34. szám alatti lakos kutyája szintén megveszett. A gazdája észrevette a bajt s még mielőtt az állat kárt tehetett volna valakiben, kiszállította a gypmesteri telepre.

Ezekon kívül ki tudja, hány olyan eb és macska szaladgál a városban, melyeket az előbbi kutyák megmartak s amelyek magukban hordva a veszettség csíráit, veszélyeztetik az emberek testi épségét.

A baj orvoslására a rendőrfőkapitány a következő hirdetményt adta ki:

Székesfehérvár szab. kir. város alulírott rendőrfőkapitánya, mint I. fokú állategészségügyi hatóságjazon

ruvva, jókedvűen, elegánsan. Megölelné, megcsókolná az édesanyja: — Ne maradj későre édes fiam, mert fáradt leszel holnap.

Bemenne a kasszinóba, ott bál van máma, körül vennék a leányok, azok a szép fehér rajongó leányok, azután dicsőnének a meséit, a versét, a mamák odaültetnék maguk mellé. Had fiatalodjunk egy kicsit. Majd táncolna egyet-kettőt és bemenne az öregek közé politikálni. Reggel felé, mikor szétment a leánysereg, a fiukkal átmenne a kávéházba, ő parancsolna a cigányoknak, megpezsztetné a jámbor odavetődött kereskedelmi utazót. Jókedve volna!

Es most itt van a hideg, dohos, szegényszagu kis oduban, nyomorultán, elhagyatva. Kitért rajta a nehéz, görcsös férfisírás és megátmozta a kis vidéki várost, ahonnan ide jutott, mert annyira szerették.

Dunay Üdön.

okból, hogy folyó hó 5-én egyében a veszettség állatorvosilag újból megállapított, az 1888. évi VII. tc. 68. §-a alapján a város kül- és belterületeire a mai naptól, vagyis 1913. évi február hó 6-tól bezárólag 1913. évi március hó 18-ig számítandó 40 nap szigorú ebzárlatot rendeltek el és ebből kifolyólag felhívom az összes eb tulajdonosokat, hogy ebeiket különbeni törvényes következmenyekterhe alatt megköve tartsák, vagy harapás ellen biztos szájkosárral ellátva pórázon vezessék, mert a szabadon járó ebek a gyakori portyázásra utasított gypmester által elfogatnak és a gypmesteri telepen kiirtanak. Felhivatnak továbbá az eb tulajdonosok arra is, hogy ha a felügyelőjük alatt levő állaton a veszettség jeleit észlelik, azt azonnal különírtésük el, vagy másként tegyék ártalmatlanná, egyszersmind pedig az észlelt betegségről a hatóságot haladéktalanul értesítsék. Ezen rendelet ellen vétők kihágást követnek el és az 1888. évi VII. tc. 154 §. i. pontja alapján 200, illetve az 1879. évi XL. tc. 102 §-a alapján 600 K. pénzbüntetéssel büntetendők. Székesfehérvár 1913. évi febr. 6. án. Ság Lajos rendőrfőkapitány, mint I. fokú állategészségügyi hatóság.

Halálba a gyöngyélet elől.

Erős a teste, de gyenge a lelke. Katonának pedig erős lélekre is ép ugy szüksége van, mint az erős csontokra és izmokra. A gyenge lélek ép ugy nem való katonának, mint a vézna, csenevész test.

Kolénér Antal 24 éves iváncsai legény tegnap Székesfehérvárról az utóállításon harmadik korosztályon bevált katonának. Odahaza pedig már megtette az előkészületeket az esküvőjére, mert biztosan hitte, hogy tegnap mikor a sorozásról hazaért bezárkózott szülei lakásába s egy rossz revolverrel kétszer szívenlőtte magát. Mikor rátörték az ajtót, már holtan hevert a szoba padlóján s a mellette fekvő pántlikás kalap mindjárt megmagyarázta a szülőknek az öngyilkosság okát is.

— A muzeum egyesület felolvasó estélye a rendes szokástól eltérőleg most nem szombaton, hanem pénteken d. u. fél 6 óra, kor lesz a főgimnázium dísztermében. A felolvasást Maron István főreáliskolai tanár tartja amidőn Pompej és a római életet fogja ismertetni.

— Ülések. A városi aggintézeti bizottság f. hó 8-án d. u. 3 órakor ülést tart. A szervező bizottság 12-én d. u. 3 órakor ülésezik a szervezési szabályrendelet megváltoztatása ügyében.

HÍREK.

Naptár.

Február 7. Péntek.
R. Kath.: Ramund nap.
Pro: Romund.
Gör. Naz. Gargoly.
Nap kel: 7 ó. 21. nyugszik 5 ó. 07.
Hold kel: 8 ó. 10 nyugszik 5 ó. 22.

— A bőjti szentbeszédeket a belvárosi plebánia templomban Hátnék Béla hitoktató, a felsővárosban Bilkei Ferenc plebános tartják.

— A kath. sajtópártolás. Az adonyi Mária Kongregáció a napokban a kath. sajtó javára színelőadást rendezett, melynek tisztajövedelme 243 K. 63 f. volt. Ebből az összegből 100 K-t a Fejérmegyei Naplónak adott a kongregáció. A tények minden virágos szónál szebben beszélnek.

— Népszövetségek! F. hó 16-án d. u. fél 5 órakor népszövetségi értekezlet Távirdu-u. 6. sz. a. A tagokat meghívja és megjelenésre kéri a helyi igazgatóság.

— Politika. A tóvárosi függetlenségi párt fiókja f. hó 8-án (szombaton) este 7 órakor a Kollmann-féle vendéglőben értekezletet tart, melyen városunk országgyűlési képviselője báró Mandorff Géza fogja ismertetni a politikai helyzetet.

— A kórház kérelme. A Szent György kórház igazgatósága tegnap a következő beadvánnyal lepte meg a városi tanácsot: Tekintetes városi Tanács. A város tulajdonát képező katonai csapatkórháznak a sorompón kívül húzódó része és innen tovább a kórházunkhoz vezető gyalogjáró olyan állapotban van, hogy különösen ebben az időszakban a rajta kevés közlekedő sorakozott víztölcsák és lefolyással egyáltalán nem bíró építettsége folytán, állandóan iszapos, melyen ázósított állapota miatt a gyalogjáró közlekedés lebonyolítására és így kórházunk megközelítésére teljesen alkalmatlan. Mímhogy pedig ezen útvonal már emlékeztet óta új fedanyagot vagy burkolatot nem kapott és költönös tekintettel arra, hogy kórházunk magas létszámú beteganyagának túlnyomó részét és így a naponta nagy számban kijáró beteglátogatók legnagyobb hányadát is helybeli lakosok teszik ki, azon méltányos kérelemmel fordulok a Tekintetes Tanácshoz, hogy ezen elég kis terjedelmű út megfelelő kiépítése iránt intézkedni sziveskedjék. Székesfehérvár, 1913. február 6-án. Dr. Mészöly József h. igazgató. Ezt a kérelmet nem lett volna szabad a tanácsnak bevárnia. Annak az utnak a megcsináltatása sürgős és annyira fontos, hogy arra ilyen figyelmeztetések nélkül is gondolni kellene.

— A röpiratterjesztő. Stróbl József 20 éves helybeli állásjegyző a szociáldemokrata párt politikai röpirátot engedély nélkül osztogatta a városban, a rendőrség 15 K. pénzbüntetésre ítélte.

— Tejcarnok. Pap Jánosné Rácz-utca 24. szám alatti lakosnőt a rendőrség hamisított tej forgalomba hozatala miatt 40 kor. pénzbüntetésre és a költségek megfizetésére ítélte.

— Vigyázat. A hajmáskéri cs. és kir. lőterparancsnokság megkezdése értelmében értesítem a községet, hogy 1913. évi február hó 14-től f. hó 28-ig a hajmáskéri tüzéségi lőtér a gyalogság éles tölényekkel lögyakorlatot fog tartani. Ezen gyakorlatok tartama alatt a vörös-fehér zászlók az Ótőthegyen és Kőröshegyen lesznek kitűzve s azon idő alatt míg ezek ki vannak tűzve, a lőtérre lépni tilos és életveszélyes. Székesfehérvár, 1913. február 6. Ság, rendőrfőkapitány.

— Farsangutolija. A Magyarországi Munkások Rókkant és Nyugdíjgyűlének helyi főképzőztára február 1-én tartotta szokásos tea estélyét Laczkovics budai uti helyiségében. A vendégül összes helyiségeit zsufolóság megtöltötte a jelen volt közönség. A műsort Havranck Antal a főképzőztár elnöke humoros felolvasása nyitotta meg, utána Dirich Nándor „Kakas ülön” című monológot adta elő, Pétermann Ferenc és Budai Károly érzéssel szavaltak, végül pedig Szabó Sándor „Cigány a bíró előtt” című magánjelölőket adta elő. Ezt reggelig tartó tánc követte.

A farsang utolsó napján hargos jókedv mellett folyt le az Iparos-kör házi táncmulatsága, amely minden tekintetben sikerültnek mondható. A megjelent hölgyek névsorát a rendezőség következőképpen állította össze. Hejn Mártonné és Teruska, Vályi Ferencné és Szuszika, Paál Józsefné és Euska, Esser Alajosné és Juliska, Kovács Istvánné, Mohai Árpádné, Sepsi nővérek, Major Antalné, Fuksz Józsefné, özv. Kili Jánosné és Erzsike, Enyhrt Jánosné, Csurkovic Juliska, Nofitzer Jánosné és Annuska, Kovács Ferencné, Dobo Lajosné, Bóhn Istvánné, Kovács Jánosné és Mariska, Bebesi Józsefné, özvegy Prohászka Györgyné és Annuska, Maller Józsefné és Euska, Menhesz Józsefné, Kovács Ferencné, Schváb Ferencné és Mariska, Balogh Istvánné.

Fogak. Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rözsau. 5 sz. a., a Zirci templommal szemben).

— Tiltott visszatérés. Gertler Izidor 24 éves zsokevi (Lengyelország) illetőségű fiatalembert, akinek valami rokona van itt a városban, mint a közbiztonságra veszélyes egyént már 1905-ben kiiltotta székesfehérvár területéről a rendőrség. Gertler a kiiltás dacára visszajött, miert is tegnap a rendőrség 5 napi elzárásra ítélte és egész Magyarország területéről kiiltotta.

— Gyanus idegen. Unti György rendőrnek feltűnt tegnap a városban egy csavargó legény. Bevitte a rendőrségre, ahol kivallotta, hogy Kács József a neve, 19 éves, foglalkozásra nézve molnárség. Legutóbb Veszprémben Frich Mihályné malmában dolgozott, de munkaadójától pénz és órát lopott, azután megszökött.

Minden pénteken Friss DUNAI ponty, BALATONI fogas, süllő és csuka kapható. Hirtling Kálmán csemege üzletében. Telefon 207.

— Öngyilkosság. A méntelep: laktanyában szerdán délután Bogárn manipulans őrmester szívenlőtte magát és meghalt. Tettének okát a katonai titkolózás miatt tudni nem legfeljebb sejteni lehet.

— Magyarosodunk. Weisz Ármi székesfehérvári lakos vezetéknévét Fehérre változtatta.

— **Megvan a tolvaj.** Megirtuk, hogy f. hó 4-én virradóra Pétermann Ádám, rózsáskeri fürdőbélő kárára ismeretlen tettesek több mint 100 K. értékű élelmiszert, különösen zsir loptak el. A rendőrség Pétermann egyenes kívánságára házkutatást tartott Polyányi Péter nyugalmazott ezredkürtös, Alsókirálysor 6 sz. alatti lakásán, ahol a keresett élelmiszereket meg is találták. Polyányit, aki azt állítja, hogy nem anyagi haszonszerzésből, hanem csak boszúból loptott, a rendőrség letartóztatja és átkísértette az ügyész ségi fogházba. Pétermannak az ellopott zsir nem kellett, otthagya a rendőrségen, hogy adják oda a szegényeknek.

— **Halló, itt a tavasz!** — kiáltottam be a telefonon időjárásitudósítónk, dr. Mamlace Eduárd fülébe, ki a buenos ayreszi egyetem a forróház és hidegvér tanára. A tanár ur szokott hidegvérrel kiáltott vissza:

— Wasz?
— Tavasz — feleltem — itt a tavasz, mit szól hozzá tanár ur, itt a tavasz?

— És aztán?
— Hát Ön nem tudja? És aztán süt a napocska, süt a pétkecske, zöldül a rétecske s az ember ugrál, mint a bakkecske.

— No ez szépecske ez az életöröm. Talán tul van a fertályon?

— A fertályon tul, a házbéren innen.

— Talán tul van a felesége tavasz kalapján?

— Innen.

— Talán tul van a leánya hopponmaradásán a tizedik farsang után?

— Innen.

— Talán tul van a hentesen, a péken, a szabón, a suszteren, a szobafestőn, a mosónén, a cselédn, az adón, a váltón, a zsiros kalapján, a lyukas cipőtalpán, a napi két portorikón, a kedves anyósán, a hét neveletlen gyermekén, a zsugorodott agyvelőjén és a meg-növekedett számárságán?

— Innen, innen, innen.

— Hát hogy mer maga örülni? Hogy mer maga a tavasznak örülni? Mi? Hát veréb maga? Hát kukac maga? Hát mezők lilioma maga? Mi? He? Hát hogy mer maga a tavasznak örülni?

— Igenis tanár ur, én adófizető polgár vagyok, tessék megbocsátani, csak tévedésből örültem. Többet nem teszem.

— Ne is. Micsoda szemtelenség, magának szidni keli a tavaszt. Erti? Így: a fene egye meg a tavaszt, már megint befolyik a sár a hét gyermekem tizenegy cipőjébe. Megértette?

— Igenis tanár ur.

— Most pedig lecsöngetni. Mi nek képzeli magát ez az ember, hogy örülni mer a tavasznak? Talán kukacnak?

— Adieu!
— Kezét csókolom tanár ur. Adieu.

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé és tea üzlete a **FIUMEI kávébehozatal.** Telefon 250.

— **Csavargó.** Gójdler József 15 éves váci fiú városunkban csavargott. A rendőrség 5 napi elzárásra és hazatoloncolásra ítélte.

Mindennemű drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

— **Rudbányai férfi szöveteinek fentartott hirdetési helye.**

— **Ima és hivatás.** Lintelo Gyula S. J. nyomán írta Müller Lajos S. J. Budapest, 1913. Apostol-nyomda r.-t. kiadása. VIII., Horánszky u. 20. 40 oldal. Ára 20 fillér, portóval 25 fillér. Homályt oszlát és elfogultságot tör meg e kis füzet. Ki ne lapozgatná tehát szívesen e műveccskét, különösen ha benne oly fontos kérdés nyer megvilágítást, mint amilyen a címben jelzett. Epp ezért nagy haszonnal forgathatják első-sorban azok, kik a pályaválasztás útján álló ifju leiket tanácsaikkal kötelessé a helyes ösvényre vezetni. E fővilágosító fogják olvasni maguk a pályaválasztó fiúk és leányok is; hisz végtére ezeknek utolsó szavától és akaratától függ ezen életbevágó kérdés eldőntése. E fővilágosító hatása mellett kiváló paedagogiai értéke is van a füzetecskének. A hivatásért mondott ima megmenti a pályaválasztót a magasabb hivatásnak nagyra-becsülésére; ápolja benne a széles-apostoli szellemben felfogott látót kört s igaz keresztény szelleme-csepeget a szívébe. E pontokat bő-vebben fejti ki a szerző. Majd néhány gyakorlati eset megbeszélése után két nehézséget old meg. Végül kutatja ama szoros kapcsolatot, mely a hivatás és a gyakori szent, áldozás közt fennáll. S igaza van, midőn arra az eredményre jut, hogy a gyakori szentáldozás ártatlanul átél szép gyermekkor után tisztaszemű, élelmas, eszménye-kért hevülő s tette, áldozó-olva kész ifjuleket állít e fontos kérdés megoldása elé.

Nagyon szomorú és szánalmas körülmény arra a nőre, aki még ma sem tudja, hogy kifogástalan ízlelése finom costüm szöveteiket a posztó-kereskedésbe kell keresni nálunk Rudbányainál.

A talaj tápláló anyagának pótlása.

Írta: Kovácsy Béla gazdasági akadémiai igazgató.

Minden gazda tudja ma már, hogy a növény fejlődése közben igen jelentékeny tápláló anyagot von el a talajból. Ennek a növényi tápláló anyagnak pótlásáról öikvetlenül gondoskodnunk kell s késégtelen, hogy a legnagyobb természet az a gazda fogja elérni, aki az elvont tápláló anyagot teljes mértékben pótolja. Az újonan feltört szűz föld termőképessége is csökken évről-évre s idővel teljesen meg fog szűnni, ha nem trágyázzuk.

Tehát trágyázni kell a talajt, hogy termőereje fenttartható legyen, sőt úgy kell trágyáznunk, hogy termő ereje fokozódjon, hogy nagyobb és nagyobb termésátlagot érthessünk el, mert a munkabér és a megélhetési viszonyok folytonos drágulása mellett a napról-napra fokozódó kiadásokat csak úgy képes fedezni a gazda, ha nagyobb termésátlagot produkál.

A talaj tápláló anyagának pótlására leghasználatosabb anyag az istálló trágya. Sajnos azonban, ebből távolról sem áll annyi rendelkezésre, amennyivel a növény által elvont tápláló anyag csakugyan pótolható volna. 1870 óta több mint hatmillió kat. hold rétet és legelőt

törtünk föl, az ugartartást 30 százalékról 10 százalékra szorítottuk le s 16 millió métermázsza buza helyett 50—55 millió métermázszt termelünk: az összes kalászosok termését 116 százalékkal, a kapás, gumós növények termését 421 százalékkal, a szalás takarmány termését 270 százalékkal fokoztuk, ellenben a termelt istálló trágya mennyisége alig fokozódott, mert ha szarvasmarhaállományunk szaporodott is, de jelentékenyen megapadt juh állományunk s megapadt sertésállományunk is.

De ha elegendő istálló trágyánk volna is, akkor is csak a talaj nitrogén és kálium szükségletét fedezhetnénk azza), mert az istálló-trágya sokkal kevesebb foszforsavat tartalmaz, mint amennyit növényeink a talajból elvonnak. A növények ugyanis a fölvetett tápláló anyagot testüknek nem minden részébe rakják le egyenesen.

A nitrogént legnagyobb mennyiségben levéztükbé és szárrészeikbe rakják le úgy a káliumot is ellenben a foszforsavat a magtré- ződésnél használják fel a legnagyobb mennyiségben. A növény levél és szár részei pedig bent maradnak a gazdaságban, fölvetjük az állatokkal, az azokban nagy mennyiségben foglalt nitrogén és kálium a trágya útján visszakerül a szántó-földre, ellenben a termelt magvakat eladjuk azokkal együtt a bennük foglalt nagy mennyiségű foszforsavat is, amelyet ilyen módon elvonván gazdaságunktól, istállótrágyánk szegény marad foszforsavban nem ad vissza a talajnak annyit ebből az értékes növényi anyagból, mint amennyit a növények elvonnak. Azért kell a hiányt mesterséges trágyával pótolni, olyannal amely sok és oldható foszforsavat tartalmaz, leginkább tehát szuperfoszfáttal.

A magyarországi talaj, miután ösdiék óta sok gabonafélet termesztünk, általában véve foszforsavban szegény. De nemcsak nálunk, a külföldön is így áll a dolog, azaz a különbséggel, hogy a nyugati államok gazdái évtizedekkel ezelőtt jutottak ennek a tudatára, évtizedekkel előbb kezdték meg a foszfortartalmu és azután egyéb műtrágyák használatát s jórészt ennek az eredménye az, hogy míg nálunk buzából országos átlagban kat. holdanként 63 métermázszt aratunk, addig Belgiumban ugyanakkora területen 1359 métermázszt, Angliában 1272 métermázszt, Németországban 1141 métermázszt Franciaországban 812 métermázszt, aratnak.

Pedig Németországnak meg Franciaországnak nem kedvezőbb az éghajlata, nem jobb a talaja sem, mint a miénk. Németországnak terméshátalga buzából 1884-ben csak 82 mázsa volt, 1907-ben ellenben 1141 métermázsza, holott Magyarországának 1880—1889 között 644 métermázsza, 1906—1910-ig 677 métermázsza volt. Míg tehát Németországban 23 év alatt 32 métermázszával, addig Magyarországon körülbelül ugyanszen idő alatt csak 0,31 métermázszával emelkedett a buzatermés országos átlagban. Vajon javult-e Németország talaj- és éghajlata viszonya huszonhárom év alatt, hogy országos termésátlaga ilyen óriási emelkedést mutat. Németországnak sem éghajlata sem talajviszonyai nem javultak, hanem a német gazda tanult s amit célszerűnek látott, alkalmazta is gazdaságában.

Németországban az 1840—50-es

években alkalmaztak más peruguanót, 1850—60-ban megkezdtek a párokt és fölirtat csontliszt alkalmazását s csak a 70-es években kezdtek meg az ásványi szuperfoszfát használatát.

Németország 1907-ben egy kat. hold nagyságú területen 54 kg. foszforsav tartalmú műtrágyát 15 kg. nitrogéntartalmú műtrágyát, 37 kg. káli trágát és 1 kg. egyéb trágyát, összesen 107 kg. műtrágyát használt föl, amelynek értéke körülbelül 12 korona.

Miután tehát 1885-től 1907-ig Németország átlagtermése kat. holdanként 32 métermázszával fokozódott s ugyanez alatt az idő alatt a műtrágyafogyasztás megítélenként szűrdött, lehetetlen továbbra azt vitatnunk, hogy a termésobbletet a jobb talaj és jobb éghajlat okozta, s el kell ismernünk, hogy a termésobbletet legalább háromnegyedrészt a műtrágya kiterjedtebb használata eredményezte.

Magyarországon is szinte példátlan gyorsasággal terjed a műtrágyák használata. Míg ugyanis 1890-ben csak 900 vagon szuperfoszfát használtatott el az országban, addig 1912-ben már 22.500 vagonra emelkedett a szuperfoszfát fogyasztás. A szuperfoszfát rohamosabban használata azonban csak az utóbbi négy évben terjed, rövidebb ideje tehát, semhogy hatása az országos átlagtermésen észrevehető: annyi azonban máris konstataítható, hogy az 1901—1905. évi ciklusban mutatkozott országos átlagterméscsökkenés, amidőn az előző tíz év 7.11 q.-ás átlag buza-termése lecsökkent 5.75 q.-ra megszünt sőt a következő 1906—1910 évi öt éves ciklusban némi csekély emelkedés is mutatkozott a 6.77 métermázsás átlagtermésben.

Azok a megyék használnak nálunk nagyobb mennyiségű szuperfoszfátot, a melyek a mezőgazdasági kultúra nagyobb fokán vannak. Így Pozsony megye elhasznált 1907-ben 9.9 kg.-ot, 1911-ben 21.2 kg.-ot. Komárom megyében fölhasználtak 1907-ben 8.6 kg.-ot, 1911-ben 22.8 kg.-ot kat. holdanként. Fejérmegye fölhasznált 1907-ben 3.9 kg.-ot, 1911-ben 22.2 kg.-ot. Bars megye fölhasznált 1907-ben 3.9 kg.-ot, 1911-ben 17.5 kg.-ot kat. holdanként. Megyénk nagy része azonban öt kilónál kevesebb szuperfoszfátot használ el kat. holdanként. Sőt különösen az erdélyi megyék — Brassó megye kivételével — számokkal is alig kifejezhető csekély mennyiségeket használnak föl, ami azt jelenti, hogy csupán egyik-másik közép- vagy nagybirtokos használ valamelyest, de a kisgazdáknak fogalmuk sincsen még a műtrágyákról.

Miután pedig a többlet termelésnek a legegyszerűbb és legolcsóbb faktora a műtrágya célszerű alkalmazása, miután egy métermázsza szuperfoszfát ára \$—10 korona, holott az általa eredményezett legalább ugyanolyan súlyú, de gyakran kétszer-háromszorta több buza ára métermázsánként 20—23 korona é így a műtrágya által elért haszon legalább 100, de néha 200—300 százalékkal is lehet, miután a műtrágya használata jörför- mán befektetést sem igényel, mert a magyarországi műtrágyagyárak minden hitelképes gazdának hat hónapi, de esetleg egy évi hitelt is nyújtanak magától értetődő dolog, hogy minden gazdának hozzá kellene fogni a műtrágya alkalmazásához, hogy ez által termésátlagait és jövedelmeit fokozza.

— Majd meglátja, hogy nem veszít, de sokat nyer, ha megveszi a Népujság legújabb számát 8 fillérért a papírkereskedésben Kossuth-u. 15.

Esküdtszék.

Halált okozó súlyos testisértés.

IV. NAP.

Alapon 1912 november 6-án bucsu napján mulatság volt a nagykorcsmában, melyben Oláh János budapesti ablaktisztító és padlóbeeresztő segéd is részt vett. Otromba viselkedése miatt Orova József táncrendező kiutasította. Oláh ki ment, de később visszajött s egy törrel kétszer úgy hasbaszurta Orovát, hogy az a szenvedélt körülé folytán, midőn a székszárdi kórházba akarták szállítani, utközben meghalt. Oláh most halátokező súlyos testisértés büntetével vádolva áll az esküdtök előtt, lélet lapunk tartáig nincs.

Színház.

Febr. 5.

Vígécek. Tegnap este olyan darab került színpadra a színházban, amelyben együtt láttuk mind az öt komikust. A vígécek (Szalkai, Baróti, Szepesi, Szántó, Békési) együttesen, pompásan festett s ha olyan jól játszottak volna, mint ahogy játszhattak volna, akkor a tegnapi előadás sokáig emlékezetes maradna. Csak Szalkai volt biztos a szerepében, a többi a sugót leste s azért nem volt ideje arra, hogy alakítsa. Bródi Irén a komikák mintaszerepében nagyon rossz volt. Ebben a tekintetben csak Kóhalmi főzte le őt, Kovács Lili sőt még Kúrti is jók voltak.

Heti műsor:

Péntek: Éva. Leszáll. helyárrakkal. Szombat: Kukta kisasszony. Enekes bohózat.

Szerkesztői üzenetek.

P. A. Kérésének, mely szerint ezen vers ha megfelelő, az az közölhető, lehetőleg a vasárnapi, vagy ha nem, úgy a F. N. valamelyik számába kitenni szíveskedjék ezennel eleget tesszünk. Nem közölhető, tehát egy hétköznapi számban leadjuk.

Szerettelek.

Szerettelek tiszta szívből (színtelen, igazán. Szeretni többé már egy mast Nem is tudok talán.

Nagyon ritkán beszélhetünk Akkor is keveset. No, de elmúlt már a tél, A nyár is közeleg.

Kihűl lassacskán a szív is Ha rásom gondolunk . . . Kialszik az égökálya Ha fát rá nem rakunk.

Beszélgessünk, éteggessünk Szívünknek tűz helyét, Hozzuk elő beszéd közben Amultak emlékeit.

Szeretettel elmélkedjünk Arágok felett . . . Nehégyjük azt elveszettnek Mit szívünk rejteteget.

Gyorsan mulik — fut az idő . . . Nékéledjünk már, — Így lehet ismét belőlünk A régi szerelmes pár.

Hogy mi a véleményünk a versről? Ugy általában helyes kis vers. Csak nincs helyén az írása. Nem helyes, sőt; helytelen keveset beszélni és sokat írni. Jobb megfordítva. Vagy talán legjobb egyáltalán nem írni. Érdekes. Minek írjon az ember, mikor nem tud? Nemde?

W. M. Törökbalint. Utánanéztünk. A hiba a postán lehet. Szíves üdvözlöt.

K. V. Nem tehetjük meg. Postára adtuk.

W. K. Maga nagyon tréfás lehet. Jót mulattunk rejtja. Üdv.

B. Várpalota. Kérdésködni fogunk. Valószínűleg árusítják. Napokban már az árral is szolgálhatunk.

Olvasó. A hadapród iskolában igen. Mëshova is lehet.

2847. sz. előfizető. Nincs hozzá joga. A pert nem nyeri meg.

Cs. P. Jöndulatunkra mindenkor számíthat. Csak minél később távezzek.

A próhirdetések.

Próhirdetések előre ízetendők.

Egy lapkihordó felvétetik a Fejérmegyei Napló kiadóhivatalában.

Lapok, folyóiratok megrendelhetők Horváthé és Rónainé papírüzletében, Kossuth-u. 15.

Műhelynek kiválóan alkalmas, nagy istálló azonnal kiadó. Széchenyi-u. 26.

Vetni való borsó és szálfalmentes bokor- és felfutó-bab, míg a készlet tart, kapható kilógramonkin 1 koronáért, a kir. javítóintézet kertészeténél.

Budai-uton jó forgalmu helyen két kemenczés sütőde május 1-ére kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Csitkey József Déli vasuti műhely.

Egy buzaöld a vizmosási dűlőben kedvező föltételek mellett szabadkézből eladó. Tudakozni lehet Sár-utca 31. Kósa Ferencnél.

Alkotmány, a legjobb magyar napilap, kapható Horváthné és Rónainé Kossuth-utcai üzletében.

Egy jó házból való fiu tanulól felvétetik Burg Hermann üveg és porcellán kereskedőnél Buzapiac.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy személyzet elhelyező, ingatlan, üzlet és lakásközvetítő irodámat Basa-utca I. szám alá Gehhard-házba helyeztem át.

Elhelyezek:

háztartási, szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, ugy kereskedelmi és irodalmi alkalmazottakat.

Közvetítek:

házak, telkek, birtokok, szőlők, ugy mindene üzletek adás vételét. Évi lakás és butorozott bérletét.

Amidőn ezt a n. é. közönségnek szíves tudomására hozom, szabad legyen kérnem, hogy n. b. megbízásaival engem teljes bizalommal továbbra is megísztelni kegyeskedjék.

Székesfehérvár, 1913. febr. hó.

Kiváló tisztelettel Leszler Imre.

Varrógépjavítások

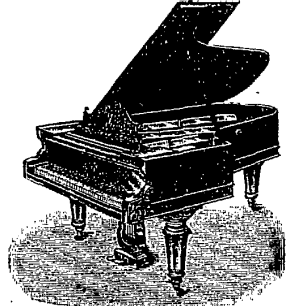
műhelyekben gyorsan és szakszerűen készíttetnek.

SINGER CO. varrógép-részvény-társaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete, székesfehérvár, Néadorosza, Töltényi-ház

LEGSZEBB ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianó.

Használt, de jókarban levő zongorákat veszek és eladok.

Egy mahagóni pianó ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN

Iskola-u. 6. Telefon 291.

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő. Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártékutal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártékutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el napenként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekintetben szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem első rendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által ipartodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

A mélytiszteelt közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA, fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.

Hölgyek részére: Napenként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

- Gőzfürdő —60
- Gyermekek 10 évig . . . —30
- Porcellán kád 1—
- Cinkád —80
- Hideg-gyógyfürdő . . . —60
- Iszapfürdő 2—
- Szénsavas-fürdő 2—
- Sósfürdő 1-20

BÉRLETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

Meglepő ujdonság

FACIMBALOM

(XILOPHON)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani A Facimbalom 15 különböző magasságban összehangolt fadarubból áll és a mellékelt verőkké (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ara verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 koroná.

Wagner a „Hangszer-Király“

Az egészre elismert elsőrendű hangszerárúházaiban. Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Üväs: figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

A nyomtatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.